

zamku na dogodniejsze miejsce, dotując go jeszcze więcej. Spalony od pioruna został kościół na nowo wytwornie odbudowany przez przeora konwentu Onufrego Łyczkiewicza i poświęcony 1757 r. Cerkiew ilińska zbudowaną jest 1779 roku.* (*)

Olewska nad rzeką t. n. Władysław IV w przywileju 20 września 1641 r. wyraża: świeżo założone miasto w Wtwie kijow., dziedziczne Alex. Niemierzyca, obdarzając prawem magdeb., chcemy: ażeby magistrat w swych czynnościach używał pieczęci poniżej nakreślonej; (**) ustanawiamy targ we czwartek, jarmarki zaś na ś. Mikołaj i Wniebowz. N. P. podług greck. kalendarza. — Małe to miasteczko, zaludnione jest Żydami, którzy 1772 r. opłacali pogłównego 724 zł.

Norzyńsk nad Norynią, dawna dziedzina Niemirzyców.

Narodycz nad Uszą, *a raczej przy zbiegu Uszy z Żerewem, o 19½ mili od Owruca. Miasteczko to w XVII wieku jest własnością Potockich, od których przechodzi do Pawszów, a w 1794 r. skonfiskowanem zostaje przez rząd. Parafia katolicka dekanatu owruckiego istnieje tu od roku 1748.* (***)

Martynów i inne małe znaczące miesciny, o których tyle tylko da się powiedzieć: że leżą w pow. Owruckim, wśród wielkich piaszków i bagien. *Co się tyczy Martynowa, znajdujemy tu za Lu(dwikiem) Dz(iedzickim) (***) kilka szeregów. Miasteczko to prawie nad samym Dniestrem położone istnieje już jako gród w czasie zajęcia Rusi halickiej

(*) Podług w Słow. Geogr. rzeczy Edwarda Rulikowskiego.

(**) Nie znajduje się narysowana w księdze kancel.—Na mapie Zanoniego umieszczony jest Olewska w Wtwie Brzeskim; o błędnej tej mapie miałem sposobność powiedzenia w I tom.—Płata wojaka, taryfy kwartał pogłównego i t. d. 1771 r. drukowana, mieści to miasteczko w Wtwie Kijow., pow. Owruckim. T. L.

(***) Słownik Geogr.

(****)

przez Kazimierza W. (*) W r. 1470 poświadczają I Klnatuzyszcz, sędzia, i Mikołaj Sieniawski, podsedek, ziemscy halicy, że Elżbieta ze Żmigroda, córka Teodora z Jazłowca, Ssty kamienieckiego, zamężna Masłowska, sprzedała Janowi Kole z Dalejowa, podkomorzemu halickiemu, dwie części działu swego na Martynowie i przynależnościach, a trzecią część mu darowała. (***) Gdy w roku 1624 Tatarzy pod wodzą Kantymira na Ruś wpadli i pod Medyką kosz swój założyli, zapuszczali się z tamąd aż pod Kazimierz nad Wisłą, i mnóstwo jeńców obojg płeć i rozmaitego wieku zabrali i majątki złupili. Pędząc lud zabrany doszli do Martynowa. Tutaj dopadł ich hetman Stanisław Koniecpolski z wojskiem kwarcianem i zmusił do ucieczki. Że zaś w tłumach pędzonych niewolników wielu dla wieku i osłabienia nie było w stanie wydostać szybkim konnym tatarskim pochodem, przeto wyciąwszy w pień starych i wycieńczonych, a dzieci na polach żywe zostawiwszy, z resztą silnych brańców w dalszą puścili się drogę. Koniecpolski kazał dzieci zabrać na kilkadziesiąt wozów i odesłał je do Lwowa. Urząd radziecki nie mając gdzie umieścić tych dzieci, wystawił je na rynku, ażeby każdy, kto chce, mógł je brać za swoje lub do usługi. (***)—Jest tu kościół drewniany, konsekrowany 1774 r. pod wezwaniem ś. Mikołaja.

*Cerkiew parafialna grecko-katolicka założoną jest w Martynowie 1607 r. Akt erekcyjny tej parafii z tegoż 1607 r. dnia 31 sierpnia, która służyła ks. Janowi Samborczykowi, pierwszemu plebanowi tutejszemu, między innymi opiewa: „Ja Mikołaj Staniński, pan dziedziczny miasta (sic) Martynowa i wsi do niego należących, t. j. przedmieść dwoje, Martynów Stary, Rozdwiany i Sobotów, Moszkowca, Siwka, Demianów, umyśliłem za dobrego zdrowia fundować kościół

(*) Ob. Szaraniewicz, „Rys wewnętrznych stosunków Galicji wachodniej w 2 połowie XVI w.“, str. 10, 21 i 111.

(**) Ob. AGZ. IV 188 i dodatek do Gaz. Lwow. 1852, str. 160.

(***) Czytaj „Porażenie Tatarów pod Martynowem w 1624 році. Isto ryczne opowiadanie. Napisał Iwan Em. Lewickij. Lwów, 1882 r., 2.